

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás	
Tárgy	408
Magyar Zsidó Múzeum	
100 "1961"	
Személy	
Helyszám	
Szerző:	
Cím:	Magyarországi zsidó emlékek „kincsháza” Külföldi látogatók nyilatkozatai
Forrás:	1961. okt. 1.
(Hely)	
(Idő)	
(Köt. v. füz.)	
(Oldal)	

Az egyre fejlődő idegenforgalommal együtt növekszik a budapesti zsidó múzeum, az Országos Zsidó Vallási és Történeti Gyűjtemény látogatóinak száma is. A Budapestre érkező zsidó vallású külföldiek s az óhazába látogató zsidók ma már szinte kivétel nélkül felkeresik a kiállítást, hogy megtekintsék a magyarországi zsidóság múltját idéző múzeális anyagot s ezen belül a „Szolgátságból szabadságba” dokumentációs kiállítást, mely a világ elé tárja a magyarországi fasiszmus, üldöztetés és gettó-élet szörnyűségeit. De zsidó látogatókon kívül egyre gyakrabban megfordulnak a kiállítási termekben tudósok és művészek is, akiket szakmabeli érdeklődésük hajt, hogy megismerkedjenek a magyarországi régi zsidó szokásokkal, jelenségekkel. Bel és külföldi múzeumok vezetői és tudományos munkatársai szinte mindennapos vendégei a kiállításnak s nem egyszer közreműködésükkel sikerül új szerzeményekkel gazdagítani a gyűjteményt. A legtöbb új tárgy mégis ajándékozás útján kerül a múzeumba, mert a látogatók, akik a kiállítás megtekintése során megállapítják, milyen műemlékek, vallási, történelmi ereklyék, okmányok, céhlevelek, műtárgyak illenek a gyűjtemény anyagába, a birtokukban levő tárgyakat sietnek a múzeumnak felajánlani. A múzeum vezetői olykor egészen megható nagylelkű felajánlásnak a szemtanúi: a kőbányai szeretetotthon egyik lakója, Margitta Salamonné, például egy 1872-ben készült nagyon szép szédertálat küldött a múzeumnak. De a múzeum vezetősége vásárlással is igyekszik, lehetőségeinek határára belül, gazdagítani a gyűjteményt. Legutóbb művészi tóradíszot, menórát, kohanita korsót és fűszertartót vett.

A vezetők áldozatkészsége és céltudatos munkája nyilván hozzájárult a nemzetközi érdeklődés felkeltéséhez a magyarországi zsidó emlékek „kincsháza” iránt, ahogyan Mordechai Avi Schaul, a világhírű író a Dohány-utcai zsidó múzeumból megemlékezett. Talán még nagyobb és lelkesebb elismerést fejezett ki az az egyetlen szó, melylyel Mané-Katz, a Párisban élő nagy zsidó festőművész a kiállítást jellemezte. Magnifico! — jegyezte be a mester a látogatók albumába.

Elragadtatásuknak nem mulasztottak el kifejezést adni az egyszerű emberek száza mellett azok a tudósok, rabbi, egyetemi tanárok, zsidó községvezetők, külföldi diákok sem, akik szintén beírták nevüket és a látottakról szerzett benyomásukat a vendégkönyvbe. Hadd idézzünk néhány bejegyzést.

„A múzeum anyaga a magyar zsidóság gazdag múltjáról tanúskodik, a jövő hozza meg ennek folytatását” — írta Helmut Euberg drezdai tanár.

„A múzeum teremtéi járva úgy éreztem, nem tettem meg hiába a nagy utat Riótól Budapestig” — jelentette ki Judit Heilborn rio de janeiro tanárnő.

Karl Haas, a wieni zsidó hitközség főtisztviselője, neve felett ezt olvassuk: „Felemelő s egyben megrendítő hatással volt rám a kiállítás anyaga. A kiállítás megtekintése minden zsidó számára tanulságos volna.”

Szintén Bécsből érkezett látogatók, három Stein-testvér: Margit, Ernő és Izidor így nyilatkoztak: „Az itt látottak mélyen meghatották a szívünket. De a másik oldalát nézve, boldogok vagyunk, hogy a budapesti zsidó hitközség ily gyönyörű zsidó múzeumot tudott létesíteni.”

Oszlja a bécsi vendégek véleményét másik három testvér: a Karl Marx-Stadt-ből érkezett Herbert, Annamarie és Manfred Köhler is, akikhez már eljutott annak híre is, hogy rövidesen kibővül az Országos Zsidó Vallási és Vallástörténeti Gyűjtemény, és most érdeklődtek Grünwald Fülöp igazgatónál, aki közölte velük, hogy a Dohány-utcai templom egyik szárnyépületének romos helyiségeit helyreállítják és itt nyer elhelyezést az országos magyar zsidó levéltár mellett a múzeumnak az a része, melynek anyaga eddig a raktárhelyiségekben volt összegyűjtve. Itt kap helyet majd a múzeum képgyűjteménye is, mely bővelkedik zsidó vallású magyar festők kiváló alkotásaiban.

Új képekkel, dokumentumokkal gazdagodik a kiállítás negyedik terme, ahol a magyarországi fasiszmus rémuralmának bizonyítékai kaptak elhelyezést. Wolakowska asszony, a prágai zsidó múzeum igazgatója, aki szintén nagy érdeklődést tanúsított a kiállítás iránt, látogatása alkalmával felhívta a figyelmet arra a körülményre, hogy a prágai múzeumban 300 fénykép látható, mely a magyar zsidóság auschwitzi deportálásáról készült. Valamennyit egy SS-tiszt készített. Rövidesen sikerül a fényképsorozatról másolatot szerezni a Legújabbkori Történeti Múzeumnak, melynek vezetői a fényképeket kiállításra átengedik a zsidó múzeumnak.

A zürichi Israelitisches Wochenblatt hosszabb cikket publikál Maurice Lob tollából a budapesti Zsidó Múzeumból. A cikk főleg azzal az utolsó teremmel foglalkozik, amely a magyar zsidóságnak a fasiszta üldöztetés ideje alatti elszenvedett veszteségeit örökíti meg. Rámutat a cikk arra is, hogy az anyag azzal az egyezményrel zárul, amely az állam és a zsidó közösség között 1946-ban jött létre és lehetővé teszi, hogy a magyar zsidóság megalapozza vallási szociális és kulturális életét.